

СТАНОВИЩЕ

ЗА ДИСЕРТАЦИОННА РАЗРАБОТКА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОНС “ДОКТОР”

Тема: „Джудо – условие за развитие на емоционалната интелигентност на студентите“.

Докторант: Елица Йорданова Стоянова

Научен ръководител: проф. Стойко Иванов, дн

Изготвил становището: Доц. Бистра Димитрова, доктор

Докторантът Елица Стоянова е с богат административен опит. Надграденото ѝ образование и опит в практиката считаме за предимство, като изборът на тема е изцяло хармонизиран с усъвършенстваните професионалните компетенции във времето.

Темата на предложената дисертационна разработка е с висока обществена значимост и засяга актуален проблем, свързан със Smart емоционалния баланс и персоналната самозащита на млади хора при агресия. Направен е иновативен опит за изследване и внедряване на нов модел за повишаване ефективността на обучението по предмета

„Физическа култура“, във Висшето училище, чрез средствата на джудото.

Обобщени и трансферирани са добрите практики за преодоляване на социалните стереотипи чрез фокус върху емоционалната интелигентност, без която не е възможно да се разкрие конкретния механизъм за избора в осъществяване на модел на социално поведение и изграждане на собствен стил при общуване. Съобразно актуалните теоретични тенденции за социално развитие е направен успешен първи опит за обогатяване, чрез теоретично моделиране, на двигателната култура на най-важната социална група – студентите в Университетите. Изложените аргументи ни позволяват убедено да заявим, че дисертационния труд е елемент в подкрепа на процеса за създаване в България, на икономика основана на знанието, осигуряваща приобщаващ интелигентен растеж.

Положително впечатление прави отчетеното нарастване значимостта на емоционалната интелигентност в системата на специалнонаучното знание. Необходимо е обаче, преодоляването на социалните стереотипи, чрез промяна в релацията студент-преподавател, отношението в общуването и внедряване на иновативни двигателни модели, чрез средствата на различни спортни активности, в това число и единоборствата. Остра социална необходимост е, от една страна създаването на разнообразни възможности за включване на студентите в нови програми за физическа активност и спорт във Висшите училища, и от друга да се изучават условията за създаването и развитието на човешката

личност, условията за образование и възпитание на подрастващите поколения, за създаване на един модерен духовен облик на съвременното гражданско общество.

В този смисъл, разработеният докторски труд, относно специфичната роля, на относителната обособеност и независимост на джудо спорта за развитието на емоционалната интелигентност на студентите в предметната област „физическа култура“, е важна и значима крачка, в цялостния процес по изграждане на ефективно и иновативно управление на системата, пряко свързана с практиките за здравословен начин на живот, чрез двигателна активност.

Предложеният за становище дисертационен труд е разработен върху 211 стандартни страници, от които:

- 172 стр. основен текст;
- 10 стр. библиографска справка;
- 28 стр. приложения;
- един списък с 6 публикации;
- една декларация за оригиналност.

Фактическият материал е представен в 16 таблици и 12 фигури, онагледяващи данните за анализ. Приложенията са 9 на брой и съдържат специализирани анкетни карти с впечатляващ брой въпроси и детайли, списък с 6 публикации и 1 раздел от монография. Библиографската справка обхваща общо 292 източника, от които 212 на кирилица, 56 на латиница и 24 специализирани интернет страници.

Изложената до дук статистика за съдържание надхвърля изискванията за ОНС „Доктор“.

В **Глава първа** – „Постановка на проблема“, са анализирани фактори, поясняващи развитието на източната културна традиция и нейната проекция в бойните и спортни изкуства. Разгледани са факторите, характеризиращи отношението и обществените нагласи към обучението и практикуването на бойно изкуство. Приложено е философско-психологическо осмисляне, етично и педагогическо оценяване на реалната възможност за постигане и повишаване на нивото на емоционална интелигентност, чрез спорта джудо. Направен е опит за внимателно изследване историята на източните бойни изкуства, като са разграничени митовете и легендите и се достига до философската им същност и житейска значимост на практикуване, основано на факти и документи. Посочени са някои видове практики в международен и национален мащаб. По наше мнение, е важно да се посочи, че докторантката се е насочила към ясно терминологично поясняване на проблемите, които се допълват и в глава трета, при изясняването на приложената методика – предмет на изследването.

Направен е опит за оригинално структуриране на постановката на проблема, както е характерно за монографични трудове с две отделни глави. По наше мнение, тази глава е трябвало да бъде една с две подточки. Не считаме, обаче че това намалява стойността на разработката.

Глава втора разглежда проблемите на емоционална интелигентност и спортносъстезателната активност, практикуване на джудо, и реалната възможност за ограничаване и преодоляване на агресията и насилието, както повишаване на физическата дееспособност и психическата устойчивост на младите хора.

Имайки предвид, съдържанието на структурираните точки в Глава първа, считаме за целесъобразно да отбележим авторския принос и оригиналност при дефиниране обсега на темата. Така Елица Стоянова представя модела за емоционална интелигентност, като неразделна част от педагогическия процес, в единно цяло с двигателната активност на студентите. Постигнат е многопластов и интердисциплинарен анализ за положителното въздействие на двигателната практика джудо върху личностните качества на младите хора. Педагогическият напредък води до изграждане на нов модел на поведение и общуване.

Глава трета „Цел, задачи, организация и методика на изследването“ е добре структурирана. Целта е ясна, дефинирана правилно и хармонизирана със заглавието. Задачите са конкретни и следват логистиката на изследванията. Описанието на обекта и предмета на изследването е детайлно и коректно, работната хипотеза отговаря на методиката. Организацията и етапите на изследване са изложени разбираемо и последователно. Може да заключим, че Глава трета отговаря на възприетите стандарти за дисертационен труд.

Глава четвърта “Анализ на резултатите” е правилно структурирана и систематизирана, като съдържа сериозни научни резултати, практико-приложни и методически приноси. По наше мнение, за обосноваване ефекта от новаторския модел, при студенти записани за спортно–профилираните занимания по джудо, в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, са подбрани тестови инструменти, които изследват прецизно и задълбочено, за първи път в България, показателя „емоционална интелигентност“, като важен елемент от процеса за избор на личностен модел на социално поведение. Този показател е съществен елемент при изследването на емоционалната динамика, като нов клон в квантовата психология. Той се характеризира с интердисциплинарност, на границата на няколко области на образование и наука (информационни технологии, квантова физика, психология, медицина и социално поведение). Водещи международни автори го определят, като платформа на емотивната динамика на личностните очаквания (***personal emotive dynamic platform***). В предметната област на образование и наука „Физическа култура и спорт“ в България има множество изследвания за видовете мотивация или волева концентрация, но няма задълбочени изследвания, което да използва пълен инструментариум за регистриране на „емотивна динамика“. Считаме, че е налице изцяло нов, авторски анализ в бойните изкуства и в частност двигателната практика джудо. По наше мнение, дисертационният труд носи в себе си иновативни за практиката приноси.

Експерименталната част на работата се основава върху анализ на

резултатите от проведеното детайлно проучване за проявите на емоционална интелигентност при обучението и практикуването на спорта джудо, който процес доказва висока професионална компетентност и педагогическа отговорност, която Елица Стоянова проявява. Логично следва да се приеме, че поредицата изследователски етапи и анализи са плод на авторското усилие на докторант Стоянова и всички изследвания са оригинални, което изключва възможност за плагиатство.

Прави впечатление, че в хода на изследването, авторката успява да приведе субективните показатели за качество в количествено измерими критерии при индивидуално адаптиране на насочеността на двигателната активност, чрез прилагане на новаторския модел за емоционална интелигентност, чрез средствата на джудото. Това е важна способност за обективизиране на качествени оценки в научен експеримент, при анализ на данните от психо-метричен експеримент за снемане на мненията на студентите, експертна оценка по прецизирани критерии и трансфер на добри практики от европейския образователен обмен.

Ценен научен принос на труда биха били разработването на индивидуални моделни форми, за личностни профили на променено социално поведение, по резултатите от ефективността, след прилагането на комплексния дидактически джудо-модел. Подобна насоченост би допринесла за оригинално оптимизиране на възможностите за образователна, двигателна, комуникативна и

поведенческа социална интеграция на студентите в България. Реализирането на подобна социално-образователна иновация е в подкрепа на европейския демократичен модел.

Направено е заключение, изведени са научно валидирани изводи, дефинирани са приносите на дисертацията. Изводите са частично хармонизирани със задачите. Препоръките са правилно формулирани, но се нуждаят от лингвистично и терминологично прецизиране. За доказване ефективността на разработения Smart-емоционален модел, са изследвани впечатляващ брой показатели, определящи промяната в личностния стил на поведение при практикуващи джудо студенти. Педагогическият експеримент е проведен коректно, с входящо и изходящо ниво.

Въпреки допуснатите технически неточности и дребни лингвистични пропуски, считаме, че точно те доказват авторската автентичност на Стоянова, която демонстрира завидна обща и специализирана теоретична култура и притежава висок научен потенциал за бъдещи научни разработки.

Елица Стоянова притежава отлична теоретична, изследователска и методологична подготовка в областта “Физическа култура и спорт”. Детайлно познава специфичните проблеми на студентите във Висшите училища, техния психологически профил и проблеми на социално поведение, като успешно ги мотивира за адаптация към

динамичното ежедневие в България и Европа. Докторантката прилага последователност в анализирането на регистрираните данни, от което проличава нейната теоретична и научна компетентност. Паралелно е доказана категорично, добрата ѝ практическа компетентност. Докторантката Стоянова притежава необходимата компютърна и статистическа грамотност, което се доказва чрез създадените за онагледяване, таблици и фигури, изцяло авторски продукт.

Демонстрирала е теоретични знания и интелектуални умения да разделя специфичната информация от общата, да обобщава и систематизира. Добрата лингвистична култура на докторантката е позволила придобиването на значителен опит за работа в екип и свободно общуване по научни теми, на чужд език. Така Стоянова притежава специализиран практически опит и е търсен и полезен партньор за европейски образователен и научен обмен.

По наше мнение, представената дисертационна разработка има значими теоретични и научно-приложни приноси за теорията и практиката и доказва високия интелектуален и професионален потенциал на докторант Елица Стоянова.

В заключение считам, че представеният ми за становище научен труд отговаря на изискванията на Закон за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането на Закона (ППЗРАСРП), регламентите за научните степени и звания,

предвидени при официална защита на докторска дисертация, както и Наредбата за получаване на образователната и научна степен „Доктор“ в СУ ”Св. Климент Охридски“. Това ми позволява с убеденост да заявя публично, че гласувам положително за присъждане на ОНС „Доктор“ на Елица Стоянова.

София, 09.10.2017 г.

Доц. Бистра Г. Димитрова, доктор